

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

1000 - София, бул. "Княз Дондуков" № 52

Телефон: (02) 98591, Факс: (02) 9870827

Изх. № 24-34-189

Дата: 09.10.2009 год.

ЗКПО, чл. 195;
ЗКПО, чл. 195, ал. 2;
ЗДДФЛ, чл. 37, ал. 1;
ДОПК, чл. 129;
Виенска конвенция.

Относно: Данъчното третиране на лихвите по разплащателни и депозитни сметки, изплатени на чуждестранни физически и юридически лица.

По повод Ваше писмо до Дирекция „ОУИ“ - гр. ..., препратено по компетентност и постъпило в Централно управление на Националната агенция за приходите с вх. № 24-34-189/27.07.2009 г., Ви уведомявам за следното:

Според описаното в писмото Ви ..... (България) ЕАД открива депозити на чуждестранни физически и юридически лица за срок от 1, 2 и повече години и предлага възможност за авансово изплащане на лихвата по време на срока на депозита на всеки 1, 3 или 6 месеца. При предсрочно прекратяване на договора банката преизчислява по-ниска лихва за действителния брой дни. Разликата между фактически дължимата и авансово платената лихва се прихваща от банката, като изплатените в повече лихви се удържат от главницата на депозита. В тази връзка, поставяте въпроса кога следва да се удържа окончателен данък/ данък при източника върху доходите от лихви на чуждестранните лица: в момента на авансовото изплащане на лихвата преди падежа на депозита или на падеж/ респективно при предсрочно прекратяване на депозита. Поставяте и въпроса, ако сте удържали повече окончателен данък/ данък при източника - по какъв начин момее да се иска възстановяване на надвзетия данък.

Вторият казус е свързан с изплащаните от банката Ви приходи от лихви по сметки, открити от посолства на чуждестранни държави и търговски служби при тези посолства, както и по сметки на търговски представителства на чуждестранни лица, които са регистрирани в Българската търговско - промишлена палата. В тази връзка, поставяте въпроса попадат ли изброените лица в обхвата на данъчно задължените лица по смисъла на чл. 2 от ЗКПО и следва ли доходите от лихви, изплатени в тяхна полза да бъдат облагани с данък при източника по реда на чл. 195 от ЗКПО? Приложима ли е Виенската конвенция за дипломатическите отношения за освобождаване на доходите от лихви на посолствата на чуждестранни държави и търговски служби при тези посолства от удържане на данък при източника?

Във връзка с така поставените въпроси, изразявам следното становище:

1. Предвид нормите на чл. 195, ал. 2 от ЗКПО и чл. 37, ал. 1 от ЗДДФЛ задължението за удържане и внасяне на данъка възниква от момента на начисляването на дохода, а не от момента на изплащането му. В случая считаме, че моментът на начисляването на дохода от лихви е момента, в който банката отразява въпросните

лихви като разход.

Недължимо платените или събрани суми за данъци се прихващат или възстановяват по реда на Раздел I от глава шестнадесета на ДОПК. В хода на извършваната проверка или ревизия, органът по приходите ще извърши и преценка доколко и дали удържаните и внесени от Вас данъци се явяват недължимо плетени или събрани такива. Съгласно чл. 129, ал. 1 от ДОПК, прихващането или възстановяването може да се извършва по инициатива на органа по приходите или по писмено искане на лицето. В конкретния случай, искането за прихващане или възстановяване може да се подаде от титуляра на депозитната сметка, в полза на който е начислен и изплатен дохода от лихви или от упълномощено от него лице.

2. Съгласно Виенската конвенция за дипломатическите отношения,

дипломатическите представителства (посолствата) не са изрично освободени от данъци върху доходите от лихви по депозити в банки на приемащата държава. Доколкото няма специално освобождаване от данъци, по отношение на доходите от лихви приложение намират разпоредбите на българското законодателство.

В случая, облагането с данък при източника по чл. 195 от ЗКПО, зависи от това доколко изброените от Вас субекти (посолства и търговски представителства) могат да бъдат определени като чуждестранни юридически лица по смисъла на този закон. Това е така, тъй като на основание чл. 195, ал. 1 във връзка с чл. 12, ал. 5 от ЗКПО доходите от лихви, в това число лихви, съдържащи се във вноските по финансов лизинг, начислени от местни юридически лица на чуждестранни юридически лица, когато не са реализирани чрез място на стопанска дейност в страната, подлежат на облагане с данък при източника, който е окончателен.

Правната регламентация, касаеща статута на търговското представителство се съдържа в Закона за насърчаване на инвестициите (ЗНИ). Съгласно разпоредбата на чл. 24 от ЗНИ „Чуждестранни лица, които имат право да извършват търговска дейност по националното си законодателство, могат да откриват в страната търговски представителства, които трябва да бъдат регистрирани в Българската търговско-промишлена палата“, а според ал. 2 от същия член изрично е уточнено, че „представителствата не са юридически лица и не могат да извършват стопанска дейност“. Следователно, същите не могат да се разглеждат самостоятелно, извън чуждестранното лице, което представляват. В тази връзка, търговското представителство само по себе си не попада сред данъчно задължените ляла по чл. 2, ал. 1, т. 1 от ЗКПО, но разбира се там попада чуждестранното лице, което е регистрирало подобно представителство.

Дипломатическите представителства (посолствата) също не са самостоятелни юридически лица, а представляват съответната държава, с която България се намира в дипломатически отношения. В най-общ смисъл, посолствата могат да се определят като звена, осъществяващи конкретни държавни функции, като: общо представителство и защита на акредитиращата държава и на нейните граждани; водене на преговори по отделни въпроси и т.н. Тези функции всъщност се изпълняват от чуждестранно юридическо лице, (Министерство на външните работи или друг орган на съответната чужда държава), чрез структурираните към него дипломатически представителства (посолства, мисии, консулства и др. подобни).

Предвид изложеното по-горе, доходите от лихви, в това число лихви, съдържащи се във вноските по финансов лизинг, начислени от местни юридически лица на чуждестранни юридически лица, чрез техните търговски или дипломатически представителства, подле-

на облагане с данък при източника по реда на чл. 195 от ЗКПО, тъй като не са реализирани чрез място на стопанска дейност в страната.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ
ЗА ПРИХОДИТЕ:

/КРАСИМИР СТЕФАНОВ/